ГОЛОС
ТИЖНЕВИК

16-KRAKOW
ul. Sw. Anny 12
T. Bibliot. Jagiellońska

Львів 7 листопада 1937
Рік I. Ч. 43.
Передплата:
(в краю, ЧСР, Австрії й Румунії) місячно 60 гр., чвертьрічно зл. 1·60, піврічно зл. 3·—, річно зл. 5·50. В інших краях піврічна передплата 1 амер. долар, річно 2 амер. доляри, або їх рівновартість у валюті даної держави.
Ціна 15 гр.
Адреса: „ГОЛОС“ Львів, Міцкевича ч. 11.

Національна самодопомога

Справа, про яку сьогодні пишемо, виринає на один із перших плянів суспільно-політичного життя в поодиноких країнах головно під зиму кожного року. Є це справа т. зв. „Зимової Допомоги“, передовсім для всіх безробітних, а загально беручи для всіх тих, що такої допомоги потребують. І тут відразу ж ствердимо, що сьогодні немає майже ніоднієї країни на світі про яку так із рукою на серці можна би сказати, що в цій країні згадана допомогова проблема не є актуальною.

Різні держави й народи різно розв'язують згадану проблему. Щоб не губитися у відірвано-теоретичних міркуваннях зійдім відразу на означений твердий ґрунт означеної держави й зілюструймо наші дальші загальні та засадничі ствердження і висновки конкретними, наявно-життєвими прикладами.

НІ, НЕ ПРОГРАНА

Для прикладу возьмім собі в цьому випадку Німеччину. Чому? — Бо це в даному випадку мабуть ще найкраща і найбільш характеристична ілюстрація для сьогоднішніх наших міркувань на зазначену вгорі тему.

Німеччина не виграла у світовій війні і загально твердять, що вона на цілій лінії програла. Це загальне твердження не відповідає дійсності тому, що ніколи не програв той, хто хоч і хвилево переможений, всежтаки не зрікся свого змагання і завтра чи післязавтра є готовий знову йти на новий, може ще більш жорстокий і нерівний та кривавий бій за цю ж саму ціль, що і передтим. Тому правдиве є твердження, що Німеччина у світовій війні не виграла, але зовсім неправдиво є твердити, що Німеччина програла.

ТВЕРДО ТА ГОРДО

Велика німецька нація — „нарід без простору“, — зумів уже в кільканадцять літ по тяжкому версайському ударі могутно піднятися на ноги, випростувати спину і знову твердо та гордо заявити перед цілим світом своє незнищиме право на вольне і гідне великого народу життя. Німеччина створила знову свою національну силу і свідома цього заговорила голосно і рішучо. а всі — навіть вороги її, — мусять хоч-не-хоч прислухуватися уважно сьогодні до кожного її слова, приглядатися пильно до кожного її жесту.

Як все це сталося? — А в той спосіб, що німецька нація знову глибоко відчула свою самостійну й окремішню національну особовість і виявила це ділами своїх добрих синів.

Одним із таких важливих доказів і виявів національної зрілости, гідности великого німецького народу є саме відповідна розв'язка наболілого і незвичайно важливого сьогодні питання безробіття.

БОРОТЬБА З ЯЗВОЮ БЕЗРОБІТТЯ

Німеччина, під націоналістичним проводом, зробила багато, дуже багато для зліквідування, а бодай зменшення у себе язви безробіття, яка є величезною загрозою для сили й здоровля кожної нації. І тут вона досягнула великих успіхів, створюючи відповідні умовини та можливості праці і відповідного заробітку для мільйонів, недавно ще голодних і безробітних, своїх громадян.

Досягнула німецька нація великих успіхів у боротьбі із суспільно-економічною нуждою також відповідною постановою справи допомоги тим, які не зважаючи на всі інші заходи і зусилля всежтаки ще й сьогодні тієї допомоги від своїх співгорожан, від своїх братів во нації потребують. Є це широко задумана, з великим накладом зусилля і з великою любов'ю та зрозумінням щорічно переводжувана зимова кампанія допомоги вбогим т. зв. „Вінтергільфе“.

Націоналістична Німеччина має сьогодні ворогів більше, як колинебудь передтим. І ці вороги ведуть проти неї неперебірчиву боротьбу, між ін., теж і шляхом безпардонної та очорнюючої і поменшуючої великий нарід пресової кампанії.

І особливо ув останньому часі сторінки всіх ворожих німецькій нації масоно-жидівсько-большевицьких і всяких інших ліберально-демократичних та совєтофільських газет і рептильок є переповнені „алярмами“ про тяжке і просто „безнадійне“ господарське положення гітлерівської Німеччини. „Німеччина над пропастю“, „Зріст нужди в Німеччині“, „Німці їдять тільки чорний хліб“ — такі й подібні наголовки над татарськими вістками, які щоденно по цілому світу пускають та поширюють заінтересовані в цьому — ворожі націоналістичній Німеччині чинники і сили.

ОБХОДИТИСЯ ЧОРНИМ ХЛІБОМ

Німці їдять чорний хліб? — Так! Недавно появився державний розпорядок про те, щоб усі німці старалися обходитися по змозі чорним хлібом і при цьому цей же розпорядок забороняє продавати в цілій Німеччині свіже печиво. Чому? — Бо їсти свіже печиво — твердять керманичі господарської ділянки в Німеччині, — це марнотрацтво, бо черстве печиво і поживніше і здоровше. А німці не сміють бути розтратними. Мусять усі щадити. Пощо? — Відповідь щиру і просту давав на це нераз і не двічі сам Гітлер, і мін. Шахт і другі (в Бикеберґу, в Ессен і в других місцевостях), кажучи: Мусимо бути сильні, мусимо узброїтися, бо тільки наша військова сила дає нам змогу й забезпеку творити і нашу духово-культурну та всяку іншу, національну силу!

І тому — кажуть німці, — мусимо ощаджувати не тільки примусово, цебто, складаючи державні податки, — але й добровільно, ведучи просте і суворе життя, обмежуючи свої особисті вимоги до найбільш необхідного заспокоювання щоденних життєвих потреб, а всяку надвишку, всякі злишки віддаючи на високу й благородну ціль — творення і безустанне скріплювання росту і сили рідної нації, нашої Батьківщини!

І тому в час „Зимової Допомоги“, в один день кожного тижня, німці їдять по харчівнях, ресторанах та приватних помешканнях обід тільки із однієї страви, віддаючи вартість всіх інших страв, що їх звичайно з'їдають при нормальному обіді, на фонд допомоги вбогим.

„ОЩАДЖУВАТИ!“

Тому німці щадять поголовно, усі! Щадять нераз у такий спосіб, який нікому іншому на світі не приходить навіть на думку. Всюди на світі, наприклад, їдять люди солодощі і при цьому викидають на смітник цю тоненьку станіолю, що нею та шоколада чи інші солодощі огорнуті. Але німці кажуть: Так робити, це значить бути марнотратниками! І тому всюди в Німеччині, по вулицях, коридорах, вестибулях, залізничних станціях уставляють відповідні скриночки, до яких треба вкидати тоненькі пластинки. Коли туди вкидають пластинки станіолю мільйони, то щороку збирається із цього тисячі й тисячі кілограмів матеріялу, що його інакше були б викинули на смітник без ніякої для нікого користи, але із великою шкодою для цілости національного багацтва.

Нарід, який хоче бути великим, мусить бути здібним і вміти поносити відповідні жертви, потрібні для створення і зміцнювання тієї власної сили й великости. У німецького народу є і таке бажання і така вмілість і тому якраз від нього можуть і повинні багато вчитися всі, — все одно чим, ворогом чи союзником, є для них Німеччина, — всі, що хочуть працювати для сили й великости рідного народу.

Мусимо від німців учитися багато доброго і ми! Німецька нація була переможена, ослаблена, але вже зуміла піднятися із занепаду і стати знову дужою і міцною та великою своїми цілями, змаганнями та зусиллями. Наша нація щойно підіймається і велике зусилля до власної великости, сили й могутности все ще цілковито перед нею. І тому нам більше, як комунебудь треба глибокого відчуття і зрозуміння тих правд, тих основ, на яких спирається сила і велікість нації.

НЕЗРУШНІ ОСНОВИ

Однією із таких правд, таких незрушних основ сили кожної нації — є її внутрішня морально-духова єдність і міцна спаяність. А є це тоді, коли всі сини тієї нації почувають себе направду братами во нації, коли всі разом хочуть і вміють нести ті радощі і тягарі, які на них усіх — як на окремішню велику, найбільшу, цебто національну спільноту, вкладає суворе життя у суворих і відповідальних часах.

Із тією справою є дуже тісно зв'язана справа і багатих і убогих у кожному народі. Тих, які мають і можуть та повинні давати, — і тих які терплять недостаток, потребують помочі і які повинні одержати допомогу від тих, що не тільки себе називають, але й направду хочуть бути їхніми братами, творити спільно одну велику національну сім'ю.

Докладно розглянути ту преважну справу та поставити її на увесь зріст у нас, на нашому українському ґрунті — ставимо собі завданням чергової статті. Д. Штикало

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ АМАТОРСЬКИХ ГУРТКІВ І АКТОРІВ
тільки українські ШМІНКИ „АЛЬОЕ“
В усіх складах Повіт. Союзів, Народної Торговлі
і в Книгарні „Просвіта“ у Львові

З життя і преси

ЖИВІ ТРУПИ

(Дещо про наших соціялістів на маргінесі їхнього конгресу)

Недавно оце відбулися й прогули безслідно збори Української Соціял - Демократичної Партії, тих громадських і політичних недобитків, що поставивши собі за ціль організацію українського робітництва її не виконали більш як через 30 років існування.

Сьогодні це вже невелика групка, як ми сказали, політичних недобитків, що плентається в хвості П. П. С., наче її тінь. Але понад 30 літ тому ця партія мала вигляди і могла зорганізувати українське робітництво, створити з української робітничої кляси те, що з тієї кляси створили поляки чи чехи в таких самих обставинах: — сильну а передовсім патріотичну й національно свідому повновартісну одиницю. **Наші соціялісти того не зробили й цього їм українська історія ніколи не вибачить.** Не їхнього соціялізму, що в той час майже у всіх країнах одинокий заступав інтереси робітництва й організував його, але саме того, що вони інтереси й організованість українського робітництва заступали зле й нездарно; що впровадили українське робітництво на манівці й бездоріжжя „братніх" партій, „спільних" професійних організацій; що впоювали йому не українську бойову, клясову хай буде, свідомість, але бацилі найгірших складових частин соціялістичної думки, тих частин, що сьогоднішній соціялізм роз'їли й розбили, зробивши його підніжком комунізму; що втовкали їм в голови тільки теревені про волю, рівність і братерство, про міжнародню робітничу солідарність, але ніколи не вміли й не потрапили виступити й стати до боротьби з тими „братніми" партіями й фаховими організаціями сусідськими, що своїми ділами завжди заперечували теж деклямовані ними ці самі слова і вживали їх як плащика для того, щоб в ім'я цих гасел краще панувати й провадити на поводі українське робітництво. Ніколи не потрапили вони собі усвідомити, що деклямувати про волю, рівність і братерство може тільки сильний і добре зорганізований елемент, на самостійних, а не „братніх" підставах.

Більше папські, як папа

Коли б ми сьогодні поставили собі питання, чому воно так було, то можемо відповісти на це коротко: вони були „більше папські, як папа" — **вони були більші соціялісти, як їхні зразки, що-більше: вони були здебільша тільки соціялісти, але зовсім не українці.** Для них були байдужі національні питання, вони захоплені соціялістичними гаслами, поминали й полишали на боці зовсім національне освідомлювання українського робітництва. Для них національність була майже непотрібним людині додатком, тоді коли польські соціялісти були перше польськими найгарячішими патріотами, а пізніше узнавали міжнародню робітничу солідарність.

Що так а не інакше було, на це маємо безліч прикладів і доказів. Найкращими є такі постаті „провідників" українського пролетаріяту, як Ганкевич Микола, як Мелень, як Буняк і безліч інших, що захоплені міжнародньою солідарністю, майже зовсім відстали від своєї нації і працювали, чи працюють в рядах чужих організацій.

І тому не дивниця, що У. С. Д. П. не зорганізувала українського робітництва, навпаки задержала його емансипацію і розвій на довгі літа, і тому не дивниця, що У. С. Д. П. не відограла жадної позитивної ролі в житті української нації і її змаганнях.

За сусідською запаскою

Бо тоді, коли польські соціялісти під покришкою соціялістичних гасел, провадили польське робітництво в аванґарді польських національних змагань, тоді „українські" соціялісти наче не бачили роботи польських соціялістів, не йшли в себе за їхнім прикладом, тільки віддалювали українське робітництво від українських національних змагань. Тоді, коли польські соціялістичні провідники творили окремий нескооперований ані з братніми німецькими ані російськими робітниками, самостійний робітничий моноліт добре зорганізований і приготований боротися не за всесвітні революційні гасла, але за польську державу, — тоді „українські"" соціялісти - провідники створили васаля польської соціялдемократії слабосильну недорозвинену У. С. Д. П., що самостійно до 1911. року не зробила ані одного кроку, тримаючися завжди запаски чи спідниці сусідської. А навіть коли й ставали в опозиції до польської пані-матки, як це мало місце по IV. конґресі У. С. Д. П. в 1911. р., то й тоді ніколи ні на хвилину не сумнівалися, що „непорозуміння, які повстали між українською а польською соціялдемократією триватимуть хвилево, що скорше, чи пізніше мусить знайтися шлях для порозуміння, для спільної праці в ім'я спільної справи спільних ідеалів" (Вперед — однодніка з 1911. р.). Тоді ті „українські" провідники, довели до ще більшого розбиття й дезорганізації українського робітництва, довели до того, що український робітник не заняв в історії української нації належного йому місця.

Пілсудські і... Буняки

Бо коли польські соціялісти кинулися в вир боротьби за польську державу, а зокрема за приналежність Галичини до тієї держави, тоді наські соціялісти хотіли „лагодити рани шовінізму, які глибоко запустили своє коріння на жаль (!) в пролетаріяті українськім і польськім" („Воля" з 1911. р.) і здоровили „соціялістичний" польський „Дзеннік Людови" „наш братній орган — соціялістичним привітом", бо вірили що цей „Дзеннік Людови" „стане на клясовому становищі, полишаючи всякі націоналістичні випади" („Вперед", 26. XII. 1918.). А тимчасом цей „Дзеннік Людови" редаґований Гавзнером, що деклямував нераз під пам'ятником Міцкевича про визволення польського і українського люду з під ярма" („Воля" 1919. р.), оцей „Дз. Людови" „уважає за відповідне вживати таких слів на означення нашого народу, як: „гайдамаци, гайдамацкі, інвазія руска" і т. д. („Воля" 1919. р.). Тимчасом цей „Дзеннік Людови", як жаліється добросердечно в свойому спомині п. Буняк П., „не станув рам'я об рам'я з „Вперодом", не причинилися до злагіднення націоналістичних оргій, а станув в один ряд з націоналістичною пресою" („Вперед" з 20. І. 1929.).

І тому не дивниця, що польський соціялізм видав таких людей як Пілсудський, Дашинський і інші, а наш соціялізм Ганкевичів і Буняків і безліч їм подібних, не згадуючи вже Винниченків із СУЗ. І тому польський соціялізм записався золотими стрічками в польській історії, а наш сповнив і сповняє ролю Брюховецьких і Тетер з минулого.

І залишилася тільки фірма

Так! Сповнив і сповняє по визвольних змаганнях до сьогодні. Бо й на дальше панове Буняки і Квасниці і їм подібні не стратили віри в міжнародню солідарність і братерство і співпрацю. І співпрацюють аж любо та беруть участь в конґресах професійних союзів, де й надальше йде деклямація про спільні інтереси польських і українських робітників, а в практиці так є, як і було давніше, або ще гірше, а в практиці цей український робітник є в професійних організаціях зовсім не по „братерськи" трактований.

Цього одначе не бачуть наші соціялісти і вірять і... несуть на першого мая прапор У. С. Д. П., що їм з цілої організації тільки й залишився.

Бо український робітник прозрів, побачивши сам в чому суть братерства, рівности і т. д., покинув своїх „провідників" і взявся до самоорганізації, щоб врешті станути в один ряд з іншими українськими станами: з селянством й інтеліґенцією, щоб йти в дружніх рядах до спільної мети.

Мирослав Стиранка.

Бандити з „ФНЄ"

Ганебний напад на редактора „Голосу".

В середу, дня 3. листопада ц. р., біля 16. год., в час, коли редактор „Голосу" Богдан Кравців ішов до друкірні Н. Т. ім. Ш., прискочив до нього з-з а д у якийсь осібняк й ударив у голову. Після того згаданий осібняк утік, а його ще два компаніони заявили, що вони „фронтовики" і, що це... „за провідника". НІОДИН ІЗ НАПАСНИКІВ СВОГО ПРІЗВИЩА НЕ ПОДАВ. Свідки нападу є.

Такий ганебний бандитський напад трьох на одного і то з-заду як не можна краще виявляє моральне обличчя „ФНЄ" і його „провідника" п. Палієва.

З рідношкільного життя

Загальні Збори Пов. Союза Кружків „Рідної Школи" у Львові

В п'ятницю 29. X. ц. р. відбув Повітовий Союз Кружків „Рідної Школи" свої Звичайні Загальні Збори. Відкрив їх і провадив голова Ради проф. М. Ластовецький. Подав він приявним загальний звіт із діяльности Союзу за останній рік. Доповнив звіт голови звітами з діяльности поодиноких комісій урядовець Союзу. Статистичні дані цього звіту такі: П. С. К. налічує сьогодні 95 кружків, із чого 15 у Львові. У цих кружках є разом 7782 членів, з того на Львів припадає 4450 чл. Союз у Львові веде 8 прив. вселюдних шкіл, дві захоронки й декілька світлиць. Учнів у школах є 1277. Учителів 22, учительок 16. Опікуються школами 4 лікарі. Влітку ц. р. зорганізував П. Союз 77 садків. З огляду на те, що досі тільки 34 садівнички прислали звіт із діяльности не можна подати числа цих дітей-учасників садків. Пересічно вписувалося в садок 30—40 дітей. Поїздок відбув П. С. К. 312 з 322 рефератами (найбільше — 70 поїздок відбув голова Ради).

На загал, як стверджували звітодавці П. С. К. значно поширив ц. р. свою діяльність. Усе ж таки не встигли поодинокі комісії вповні виконати наміченого пляну праці. Важливу справу ведення акції допомогової шкільництву вела фінансова комісія, зложена з представників місцевих кружків, представника Головної Управи „Р. Ш." і представників Ради Пов. Союзу. Матеріяльні засоби наших вселюдних шкіл і дальше куди не вистачають на покриття всіх коштів шкільництва й Рада увесь час придумує нові способи й джерела підмоги школам. В останніх часах звернувся П. С. К. Р. Школи до поодиноких інституцій у повіті (у Львові інституції назагал знають своє обов'язок) й деякі з них уже відгукнулися та прислали грошеві чи харчеві датки. **Очевидно, що важлива справа — вдержати й поставити добре матеріяльно наше шкільництво, повинна знайти чим найбільше меценатів так у інституціях, як і в поодиноких громадян.**

Після звітів принято внесок м-р Боднарука вибрати Комісію Матку. В склад її ввійшли: п. Гусак Вол., о. Харина Вол., п. Панківська Дарія, п. Кузьмин Ярослав і студ. Левицький Борис.

Підчас нарад в окремій кімнаті Комісії Матки велася на залі дискусія над звітами. Цінні думки й спостереження з обсягу шкільництва подав дир. Сухий і зовсім неслушно закинула йому член Ради п. Баранова критикоманію. Бо дійсно завданням Р. Шк. є збірати собі учнів навіть по сутеринах, не чекати на них. **Дійсно повинна Рада Союзу подбати про спеціяльну педагогічну комісію, що піклувалась би моральним станом шкільництва.**

І голова Ради приняв думку дир. Сухого як проект до резолюцій зборів. Теж за гостро висловив делегат Кордуба своє негодування з садівничок. Багато „гамору зничевя" підняла п. Баранова з приводу „неідіяльного студенства". Відповідав їй студ. Білинський К. Назагал дискусія дуже оживила Збори, але пізня пора принаглювала її обмежувати.

Наприкінці Зборів відчитав проф. Ластовецький резолюції й їх принято без змін. Закінчено Збори національним гимном.

ПУДЕР „МЕРІДА"

Реорганізація „Балілли"

ВІД НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА В РИМІ

Відома італійська організація для молоді „Баліля" переходить з днем 28. жовтня ц. р. нову й дефінітивну реорганізацію й перейде безпосередньо під управління фашистівської партії. „Опера Націонале Балілля" творила досі зовсім автономну групу з тим тільки, що посередно підлягала партії, приймаючи відповідні директиви, даючи щорічно авангардистам нових рекрутів, а безпосередньо підлягала — якщо так можна сказати — міністерству народної освіти і звідти одержувала потрібну матеріяльну поміч. В особі президента Рената Річчі, який через одинадцять років займався нею по батьківськи і довів її до понад сподіваного розвитку, знайшла „О. Н. Б." свого правдивого опікуна й батька. През. Р. Річчі за свою велику і надзвичайно вмілу працю став популярною особою і розвій „Балілли" треба завдячувати тільки йому. Немає сьогодні італійця, який не шанував би його особи й не подивляв би його запалу, що через одинадцять років не тільки що не вигасав, але степенувався відповідно до розвою організаційних сил. Кажуть, що Мусоліні не бажав собі його широкої популярности, яка моглаб перерости самого дуче й тому підчинив „Баліллю" під заряд партії. Та не в тому справа. Усунення автономних організаційних форм доказує, що Італія врешті доходить до одноти і приучує молодь думати тільки такими категоріями.

Від 28. жовтня ц. р. всі молодечі організації прибирають теж одну і спільну назву — „Джовенту' Італіяна дель Літторіо" — яка обніматиме такі організації (з долу вгору): Фільї делля люпа (сини вовчиці), Балілля, Авангардисти, Джовані фашісті (молоді фашисти) — для хлопців; фільє делля люпа (дочки вовчиці), Піколлє Італіяне (малі італійки), Джовані Італіяне (молоді італійки) і Джовані фашісте (молоді фашистки) — для дівчат. На основі розпорядку партії з минулого року, всі діти народжені в Італії стають силою факту фашистами і є обов'язані належати для власного добра до організаційних лав. По закінченні одного організаційного ступня — переходять вище, а з лав Молодих фашистів переходять як новики вже до фашистівської партії.

Балілля — виросла побіч школи з метою доповнити всі нижчі і перші потреби основної культури так доконче потрібної для кожного італійця - фашиста, а саме — моральні основи, політична й мілітарна підготова. Символ тієї молоді була книжка і кріс. Одно без другого не може творити виховання молоді в модерній мілітаристичній державі. Коли говориться — молодь із крісом у руках — не треба зараз розуміти, що завданням молоді є тільки носити зброю і в тому вже все готове; тут треба розуміти міцну дисципліну, патріотичний дух, героїчність і цілковиту відданість батьківщині в часі спокою, зокрема ж в часі війни.

Виховати молодь — можна тільки в одній нероздільній організації, під одніею командою: шкільною і мілітарною, яка опісля дасть властиву основу для партії, для держави, для нації. Сьогоднішню реформу „Балілли", й організаційних сил молоді взагалі, ціла Італія приймає з радістю. Італія потребує сьогодні як ніколи одного фронту, Італія йде справді до нього постепенно, організовано, помалу але певно.

О. Н. Балілля існує вже одинадцять років і здобула собі найбільшу симпатію серед населення. Балілля сьогодні є дитиною-мізунчиком, яка кожного радує і на яку кожний гордий. Хто бачив коли цю розсміяну дітвору в повному мілітарному виряді на вулицях — певно виніс симпатичне враження. Врешті Балілля знайшла велику симпатію навіть за кордоном і багато модерних держав переймають для себе організаційну систему італійської молоді. За 11 років О. Н. Б. дала фашистівській партії понад 2 мільйони політично і мілітарно вишколених членів. Цього року переходить з рядів Авангарди 1919. річник до рядів Молодих Фашистів у силі 201.095 усіх верств: селян, робітників, студентів і канцелярійних працівників.

Таким чином, при отворенні нового фашистівського року 28. жовтня ц. р., італійська організована молодь передефілює через віа дель Імперо перед своїми партійними зверхниками під знаком одноти в другій римській імперії. Це має велике виховне й політичне значення не тільки для Італії, яка постійно до того змагає, але для закордону зосібна.

Микола М. Палій.

— Хочете мати книгу про житя й пориви молодого покоління! —

Замовляйте й передплатіть нову повість

УЛАСА САМЧУКА

що під заголовком

„БАТЬКО І СИН"

появиться в перших днях грудня у бібліотеці „Наша Книга", як третій і останній том широкозвісної „ВОЛИНІ" цього автора.

Твір становить для себе цілість. Могтимуть його читати також ті, що не знають перших томів „Волині".

Книга обіймає 17 арк. друку великої вісімки. — Ціна тільки в передплаті 3.50 зл., з пересилкою 4 зл. від 1 грудня ц. р. 4.50., з пересилкою 4 зл. — Гроші слати складанками П. К. О. для Кооп. Банку ДНІСТЕР, число конта 143.961 з виразним зазначенням на середній частині складанки „Вкл. 18016 ВОЛИНЬ".

Умовини передплати важні тільки до 30. листопада ц. р.

За видання відповідає Василь Рудко. — Письменні зголошення й запити слати на адресу:

„НАПЕРЕДОДНІ", ЛЬВІВ, ВУЛ. МІЦКЕВИЧА Ч. 11. (для В. Рудка).

Панісламський націоналістичний рух

В останньому часі стихійно зростає націоналістичний всеарабський рух. І це не тільки у властивій Арабії чи в Палестині, але також ув англійських та французьких колоніях.

Особливо грізне положення витворилося ув французьких колоніяльних посілостях, передусім у Марокко. Прийшло до кривавих зударів між тубильцями і французькою поліцією та військом.

Заскочена і затривожена тим Франція доручила прослідити основно цю справу мін. А. Сарро.

Крім цього французькі власті в Марокко арештували головних провідників націоналістичної мусулманської партії, т. зв. „Народньої партії для здійснення реформ у Марокко". Арештованих мають депортувати на Південь й ув'язнити в одній із пограничних — на кордоні Альжиру й Марокко, — французьких твердинь.

Головний провідник араб. націоналістів — Ель Уаццані успів утекти та схоронився у Фезі до одного із закордонних консульств.

Події в Марокко є тісно зв'язані із всеісламським рухом. Цей рух простягається вже сьогодні на величезних просторах — від Індій, почерез Сирію, Палестину, Египет, Туніс й Альжир аж до Марокко. Від Індійського до Атлянтійського океанів.

Франція підозріває, що цей націоналістичний панісламський рух розбурхують і чинно підпомагають Італія та Німеччина, які хочуть підняти арабів до боротьби проти Франції та Англії та в цей спосіб їх дійімаюче ослабити та болюче вдарити.

Французька преса, напр. щоден. „Евр", подає, що нім амбасадор у Лондоні фон Ріббентроп утворив недавно спеціяльне бюро пропаганди серед арабів та обговорив недавно в Римі докладно справу тієї пропаганди із секр. фашистівської партії Старache, який є рівночасно керманичем бюра панісламської пропаганди.

Якби там не було, а таки „арабський цвях" — це болючий удар по лобі Франції та Англії. Ці дві державі, опановані сьогодні — одна московсько - большевицьким „людово - фронтівством" (Франція), а друга потрохи масоно-жидівством (Англія), — мусіли спіткнутися на гострий протинаступ націоналістичної Італії та Німеччини. Винищуючи із коренем всяке комуноі совето-фільство, націоналістичні держави мусять задати рішаючі удари теж усім приклонникам і вислужникам та покровителям масонобольшевизму.

Та, очевидно, звичайною нахабною жидівсько - большевицькою злобою є зводити цілий природній націоналістичний панісламський рух до такої чи іншої „інтриги" одної із „іноземних держав".

Зрештою ми це добре знаємо, бо й українську національну проблему різні наші вороги, з-під масоно - большевицько - жидівських та їм подібних стягів, намагалися завжди представити як „австрійську" чи „пруську", чи яку там ще іншу „інтригу"!...

„ОКУПАЦІЯ КИТАЮ БУДЕ ТРИВАТИ 10 АБО 20 РОКІВ"

Представник ніппонського міністра війни заявив закордонним кореспондентам таке:

Ніппон є рішений довести свою акцію у Китаю до кінця, щоб зупинити протиніппонську агітацію в Китаю. Ніппон не має територіяльних зазіхань у Китаю, але не може забрати звідці своїх військ, аж поки Китай зовсім не заперестане своєї агітації проти Ніппону.

Ніппон — говорив цей представник, — прагне заперестати можливо найскорше окупування Китаю, але „буде воно тривати 10 або 20 літ, якщо це буде потрібно і доки протиніппонське наставлення не заникне внаслідок радикальної зміни методів навчання і виховання. Ніппонський нарід не бажає нарушити цілости Китаю і буде шанувати суверенність китайської держави, якщо Нанкін (центральний кит. уряд. ред.) заперестане перешкоджувати китайсько - ніппонській співпраці, що її собі бажає китайське населення".

„На прастарих землях Хороброго"

„Малопольскі Тигоднік Рольнічи" розписав був конкурс на тему: „Чого треба для нашого села". У відповіді один мазур, що осів між нашим народом в сокальському повіті написав, що умовини праці польських колоністів не найкращі, проте кріпить їх думка, що живуть на прастарих землях Хороброго, що поляки, а не хто інший були і є від тисячі літ „правдиві володажі" тієї землі й що перша їхня ціль це „троска о утшимане польскего стану посядання"...

Нові костели

В Германовичах (Перемищина) посвятили новий польський костел.

У Байківцях (Тернопільщина) посвятили новий костел в приявності воєводи й старости.

Ідея — це найбільш рушійна сила в світі, сила, що порушує всі інші.
Клемансо.

КОРОТКО:

БЕЛЬҐІЯ

— У Брюссель прийшло до бурхливого зудару між б. комбатантами і соціялістами. Маніфестантів і демонстрантів розганяла поліція.

ДАНЦІҐ

— Прийшло тут до бурхливих і кривавих протижидівських виступів. Матеріяльні втрати жидів дуже великі.

ЕСПАНІЯ

— Національні війська здобули вже цілу провінцію Астурію. — Північний фронт уже зовсім зліквідований. Тепер націоналісти зосереджують усі свої війська на мадритському фронті.

— По останніх побідах ген. Франко під владою національного уряду находиться під цю пору вже 66 прц. усієї території Еспанії та 62 прц. усього еспанського населення.

— Червоний еспанський уряд утік — із Валенсії до Барселони.

— Еспанські большевики найшли вже нового „жертвенного козла", на якого спихають цілу вину за свої великі невдачі на фронті в Астурії. У Валенсії арештували і поставили перед воєнний суд полковника Прада, коменданта астурійського фронту, обвинувачуючи його за „зраду" і повну програну червоних уз Астурії. Під натиском еспанського ҐПУ політичні партії червоних влаштовують мітінґи, на яких домагаються для полк. Прада, „зрадника" і „ворога народу", кари смерти! Зовсім так самісінько, як це діється щоденно у СССР.

ЄГИПТ

— В столиці Єгипту — Каїро прийшло до кривавого бою поміж студентами націоналістами, т. зв. „синіми сорочками" і комуністами . Вмішалося до цього зудару і військо. У висліді було кількадесять осіб убитих і ранених (в цьому і 5-ох жовнірів). Уряд наказав замкнути університет, перевести масові арешти і слідство.

ІТАЛІЯ

— Дня 28. жовтня ц. р., як у 15. річницю фашистівського маршу на Рим (1922. р.), відбулися в цілій Італії великі торжества. В Римі, на т. зв. форум Мусоліні, відбувся апель фашистівських партійних старшин із цілого краю (100 тисяч осіб). Були при цьому присутні делеґації: німецька, під проводом заступника Гітлера мін. Гесс'а, та еспанська група старшин і стрільців еспанської національної армії. Мусоліні виголосив велику промову в якій між ін. висказався за ревізією деяких тепер. мирових договорів та за зворотом колоній Німеччині. На закінчення візвав Мусоліні присутніх, щоби високо підняли свої фашистівські знаки, які є не тільки символом означеної ідеї і доктрини, але теж символом цілого століття, — століття фашизму.

— В еспанській війні було досі вбитих 764 італійських леґіонерів, а ранених 2.674. Вони боролися в рядах армії ген. Франко.

КИТАЙ

— Ніппонці здобули Шангай. Серед китайських військ великий упадок духа. Сьогодні вже ніхто не сумнівається, що остаточна і вирішна побіда за Ніппоном.

ЛЮКСЕМБУРГ

— В маленькому, а т. зв. „Великому Князівстві Люксембург" ще в червні б. р. подався уряд до димісії і досі не утворено нового уряду внаслідок непорозумінь поміж 3-ма партіями: католиків, лібералів і соціялістів. В останньому часі — стверджує навіть ворожа провідникові націоналістів у Бельґії Л. Деґрел'еві преса, — в Люксембурзі сильно зростає рух рексистів, що матиме свій моральний вплив і на розвиток політичних настроїв у Бельґії.

НІМЕЧЧИНА

— Закінчилися тут міжнародні автомобілеві перегони на франкфуртській автостраді. Найліпший автомобіліст світа — це німець Роземаєр на свойому „Автоуніон'і".

НІППОН

— Новостворена комісія для досліджування теперішнього політичного положення, яка складається із членів парляменту, професорів високих шкіл, представників старшинського корпусу і чільних представників промислу, ухвалила резолюцію, в якій домагається почати всенаціональний рух для зірвання дипломатичних взаємин із Англією. Резолюція стверджує, що Вел. Британія поносить відповідальність за загострення

ҐПУ, розстріли і паніка

ҐПУ РІШАТИМЕ...

Чергова, давно заповіджувана московська комедія **почалася. Цілий** советський апарат змобілізований до підготови „виборів", яких „демократичність" **має перестерігати** сам Єжов із своїми кривавими відділами „ґепістів", а на СУЗ його найновіший ставленник „комісар державної безпеки 2 рангу" — І. Леплевський. Довго возилася Москва із своїми блефами про „демократичність" конституції, щоб врешті явно признатися, у своїй нещодавній постанові, **що не кожна** громадська організація, як це на папері стоїть в „сталінській конституції", має право **ставити кандидатів у „верховний совет СССР",** але тільки така організація, що стоїть на становищі „соціялістичного будівництва". Рішати про це мають „органи народнього комісаріяту внутрішніх справ" — **на звичайній мові — ҐПУ!**

Тепер то кожному ясно, хто організуватиме „вибори" — компартія й ҐПУ! Але европейські демократичні союзниці Москви надалі горлатимуть про „поступову демократизацію СССР".

Т. зв. „УССР" поділено на 102 „виборчих" округ, з яких кожна має „вибирати" по одному депутатові: Вінниччина — 8, Дніпропетровщина — 12, Донеччина 16, Житомирщина — 6, Кам'янець Подільщина — 6, Київщина — 13, Миколаївщина — 5, Одещина — 6, Полтавщина — 8, Харківщина — 11, Чернігівщина — 9, Молдавія — 2 депутатів. Крім цього „УССР" має „вибрати" 25 депутатів до ради національностей, Молдавія же від себе 11 депутатів.

По всіх центрах України організує ҐПУ надалі „мітінґи трудящих і колгоспників" з вірнопідданчими заявами Москві і з сталінопоклонними суплікаціями. Востаннє — 17. жовтня — відбувся в Києві крикливий мітінґ обласних партайманів, які у своїй „вітальній адресі" „любимому" Сталіну заявляють: „Презренна банда буржуазних **націоналістів** намагається відірвати Радянську Україну від великого СССР" але „вірні комуністи" „зітруть з лиця землі всю **буржуазно-націоналістичну** наволоч". — Та цим заявам сам Сталін не вірить, бо інакше не ліквідував би на СУЗ одного партайбонци за другим. Видко не під силу їм „стерти з лиця землі" націоналістичну „контрреволюцію"! (під. наші — ред.).

ЗНОВУ РОСТРІЛИ

„Вісті" з 18. жовтня повідомляють про присуд в процесі „контрреволюційної зґраї", що діяла в Барашівському районі на Вінниччині. Процес тривав чотири дні. **На розстріл засудили: районового ветеринарійного лікаря Тесленка, ветеренарійних фельдшерів Гермса і Мінца та ветеринарійного санітаря Павленка.** Четвертого підсудного засудили на 15 років тюрми з позбавленням прав на 5 років. Всім підсудним сконфісковано майно.

ПЕРЕДВИБОРЧА ПАНІКА

Большевицька преса переповнена аґітаційними блефами. Не згадуючи вже центральної преси, що переповнена фотографіями мітінґів, де „одноголосно й ентузіязмом" виставляють кандидатуру до Верховної Ради „геніяльного вождя", звертаємо тільки увагу на літературні видання. Від першої до останньої сторінки повні шпальти передвиборчої кампанії. Картина, якої не можна знайти ні в одній країні з найбільш напруженою боротьбою партій. Одначе в тому всьому цікаве одне: в телячому захопленні „най демократичнішою конституцією" вірні піддані партії і її „вождя" розговорилися й то так щиро, що нарешті проговорилися про те, що так довго промовчувалось, хоч тим, хто слідкує за большевицькою дійсністю, давно було відоме. В „Літературній Газеті" ч. 49 знаходимо допис харківського кореспондента А. Кроля. Реферуючи мітінґ харківських письменників той кореспондент пише: „Радянський письменник— „інженер людських душ" — це, передусім, більшовицький аґітатор і пропаґандист". Націоналістична преса це стверджувала уже багато разів, одначе большевики це намагалися промовчувати, прикриваючи це „великим піклуванням партії й уряду про радянського письменника". Тепер, після слів кореспондента є ясно ствержено, в якому напрямку це піклування було спрямоване. В тому ж дописі кореспондент пише: „Письменники мусять тепер, в лічені дні, що залишилися до виборів у Верховну Раду максимально мобілізувати свої сили, щоб живим, художнім словом допомогти своєму народові найкраще провести підготовну роботу до виборів". Цю картину чудово доповнює Іван Ле, що від правління Спілки радянських письменників України реферував справу передвиборчої кампанії на зборах київських письменників: „Ми мусимо так організувати свою роботу, щоб не було жодного члена і кандидата спілки письменників, який не приймав би участі в підготовці до виборів. Наша центральна й місцева преса повинна щодня мати малі й великі кореспонденції про хід підготовки до виборів. Для цього треба, щоб наші письменники були щодня в масах"... Жидок Фефер це сказав найкраще: „Участь у виборчій кампанії — іспит для радянського поета. Радянська поезія зміцніла і цей іспит безумовно витримає". А Я. Городской додав: „Радянські письменники знають, що вони повинні зараз робити. Це вже сказано". Все сказано так ясно, що додавати щось до того було б зайвим. Картина повна й виразна.

А. Х.

„Голос" спірається тільки на солідності наших однодумців-передплатників. У Ваших руках лежить поширення часопису, а тимсамим збагачення його змісту! Тому просимо використати залучені до попереднього числа розрахункові перекази та вплачувати передплату на дальші місяці.

Всім, хто не вирівняє залеглостей за останній квартал, будемо здержувати часопис.

Хочемо мати совісних і точних передплатників і кольпортерів, яким залежатиме на поширенні нашого часопису й Ідеї, яку заступаємо.

З. Кравців

С В О Я

Мару' живе сама там, де найбільше височенних димарів, де найтемніші, найвужчі вулички і найбрудніші люде. Коли Мару' дивиться у сторону домику, що в ньому мешкає, із якої із довколишніх стіжковатих гір, то їй аж дивно; і там є сонце! І гарні які здалека високі, цеглянi фабричні димарі на тлі зелені, маленькі, наче з карт робітничі домики і річка сріблиста посередині.

Але це тільки здалеку... Блакитні, трохи опукі й дуже тужливі зіниці Мару' ніколи не люблять довше спинятися над контрастовими з довколишніми домиками димарями фабрик. Поблукавши трохи по хвилях чимраз то вищих верхів линуть завжди до одного найвищого. Там за ним, далеко-далеко біла з зеленим садком, з призьбою та з перелазом та з веселим гомоном щасливих людей хата. Ні, Мару'? Прекрасна, затишна хатина і в ній багато радісних дум тобі присвячених... Не так, блакитноока Мару'?

Ну, отже— хата, що за найвищим із стіжковатих верхів ще гірша, ще поганіша від тієї, де в ній зараз живе Мару'. В хаті тій навіть комина немає, ціла вона чорна від саджі та від злиднів. І думи, що в ній рідні Мару' присвячують зовсім невеселі.

Але ж у Мару' мрія зробити такою прекрасно-білою, прекраснорадісною хатину, що більш, чим за сімома горами від неї. Не оту, що в ній тут живе Мару', зовсім ні.

Ле' — добрий, близький такий і милий спохмурнів би, дізнавши усі дорешти мислі тужливі Мару'. Тож тільки здогадуючись, банування Мару' — як часто він говорить — переконує: І тут же рідні сторони. Наші сторони, Марусе. Не будь така обмежена тільки до родинного гніздечка прив'язана Мару'. Невже і ти ще не розумієш того, що батьківщина усюди мила?

Ні, чому ж, Мару' дуже добре розуміє. І тут рідні сторони і немає якоїсь найріднішої. Тільки ж... Ну, от, Мару' признається до фабричних димів важко їй селянці звикнути. До цих нафтяних випарів, що цілого тобі чоловіка проникнуть, цілий світ. І що мусить бути вічне брудно тут. Цеж так бридко, Ле'!

Мару' Бойкиня і їй 19 літ. І в неї велике бажання побачити усмішку на суворому, завжди журному за думами й за чорною важкою працею батьківському обличчі. Тому ж

У крутіжі світових подій

ЩО ВОНИ РОЗУМІЮТЬ ПІД ПОНЯТТЯМ МИРУ?

Промова Мусоліні в 15-ту річницю фашистівського „маршу на Рим“, у якій він підтримав німецьку вимогу звороту Німеччині, загарбаних на підставі Версайського трактату, колоній, — викликала у цілому світі величезне враження.

Страшенно розворушена цією поставою Італії передусім Франція. Це тим більше, що в останньому часі у французьких колоніяльних посілостях, головно в Марокко, вибухли криваві повстанчі заворушення мусулманських націоналістів.

Заворушилася теж прилюдна опінія Англії. І так напр. часопис „Йоркшір Пост“, що стоїть близько до мін. Ідена, так з'ясовує своє становище у вище згаданій справі:

„Немає сумніву, що кроки, пороблені Італією в Еспанії, на західній частині Середземного моря разом із пропагандою на Близькому Сході й у французькій Африці, — є оцінювані в деяких впливових німецьких кругах як значне паралізування здібности протиставлення із боку Вел. Британії і Франції, що тепер Німеччина може вимушувати для себе концесії. Деякі енунціяції німецьких міністрів на тему колоніяльних претенсій прибрали в останнє зачіпливий тон, який мусить викликати загострення. „Цілковите направлення кривди“ — ось вимога, яку висуває німецька преса в поясненнях до римської промови“ (Мусоліні).

„Найвищий час, — продовжує „Й. Пост“, — щоби розвіяти оманні сподіванки, які могли повстати в Берліні чи в Римі внаслідок деякого браку реалізму в трактуванню цього питання. **Не думаємо, щоби в Англії або в інших заінтересованих країнах відмовлено розглянення колись справи деякого вирівняння колоніяльної проблеми** в рямцях ширше закроєного загального порозуміння, заключеного під прапором і згідно із засадами Ліги Народів. Але не може бути мови про уступки під натиском. Не будемо платити окупу, бо знаємо, що не було би кінця цього рода методам. Мусоліні твердить, що хоче миру. Німеччина твердить також це саме. Маємо право запитатися, що вони розуміють під поняттям мир?“...

На цей останній англійський запит так Італія, як і Німеччина нераз і не двічі давали і дають сьогодні ясну й недвозначну відповідь.

І так: Мусоліні ще недавно казав: — Хочу миру, це значить не перешкоджуйте мені в моїх порахунках із Абисінією та в творенні нової Римської Імперії.

Натомісць Гітлер каже: Хочу миру, це значить, щоб ви (Англія, Франція й інш.) вже нарешті самі повернули загарбані Німеччині кільканадцять літ тому колонії!

Ця рішуча вимога Німеччини звороту колоній стає особливо актуальною якраз після обговорюваної заяви Мусоліні. Ця італійська заява дає Німеччині не тільки моральне, але й правне попертя. Бож Італія це один із головних сиґнатаріїв Версайського договору, а тепер ця сама Італія офіційно заявилася за ревізією його колоніяльних постанов замкнених в 119. арт.

Вісь Рим—Берлін ділає одноздібно, міцно і справно.

МАЦКЕВІЧ І ҐРАЖИНЬСКІ

Одною із найчільніших постатей теперішнього політичного польського світу є шлеський воєвода Ґражиньскі. При всяких, в останньому часі навіть досить частих, поголосках про зміну уряду в Польщі, як кандидата на премієра, називають саме Ґражиньського.

Проти цього Ґражиньського веде від давна дуже гостру кампанію редактор віленського щоденника „Слово“ — Станіслав Мацкевіч (Кет). „Слово“ є органом консерватистів-монархістів.

Нещодавно Окр. суд у Вильні засудив Ст. Мацкевіча на 3 місяці в'язниці і гривну за образу друком воєв. Ґражиньского. Мацкевіч, виступаючи проти політики воєв. Ґражиньского на Шлеську, написав між ін., що сьогодні Шлеськ — це „загальна („повшехна“) Береза“.

Варшавський Апел. суд зменшив Мацкевічові кару до 2 міс. безоглядного арешту і грошевої кари.

Ст. Мацкевіч це один із найздібніших і найвідважніших сучасних польських публіцистів.

СОВЄТСЬКЕ БЕЗГОЛОВ'Я

Є вістки, що в СССР арештували больш. шефа безпеки на Далекому Сході — Балицького, комісаря безпеки 1-шої ранґи, який передтим був „комісарем внутрішніх справ УССР“ (цебто шефом ҐПУ) в Києві.

Так само говорять про арештування недавнього комісаря рільництва СССР — Чернова. Наступником Чернова став латиш Ейхе. Ейхе є членом ЦІК СССР та кандидатом на члена Політбюра.

В Большевії є так: сьогодні „народний комісар“, а завтра „ворог народу“. Сьогодні на Кремлі як можновладець, а завтра в підземеллях ҐПУ на Лубянці. Сьогодні на трибуні, а завтра на Соловках або під „стєнкою“...

Большевія із головокружною швидкістю летить у неминучу пропасть цілковитої заглади, загибелі.

КІНЕЦЬ ВАН ЗЕЛЯНДА

Божище усіх демократів і лібералів і масонів бельгійський премієр Ван Зелянд уступив. Уступити мусів, бо кажуть, не зареаґував як слід на брудну ошуканчо-грошеву аферу пройдисвіта у великому стилю — Бармата, жида родом із Уманя на СУЗ. Ще не так давно всі вороги бельгійських націоналістів закидали їх провідникові — Льву Деґрелеві, що він бере гроші від... Гітлера. Натомісць Деґрель закидав Ван Зеляндові, що він шкурник та спекулянт, і крім платні премієра бере ще грубі тисячі з титулу члена Надз. Ради бельг. національного банку. — Л. Деґрель заскаржив своїх клеветників до суду й вони дістали по кілька місяців в'язниці. Натомісць тепер показується, що закиди націоналістів проти Ван Зелянда не були безпідставні. Із Ван Зеляндом уступив цілий уряд. Бармат, якому об'єднана бельгійська масоно-соціялістична зграя допомагала в його великанських грошевих надужиттях — сьогодні арештований. Афера Бармата нагадує цілком голосну перед кількома роками аферу жида Ставіского у Франції. Тоді, як відомо, у цілій Франції прийшло до кривавих заворушень та боїв поміж обуреним до краю населенням і поліцією та військом. Як скінчиться афера Бармата, — по бачимо. Одне певне: націоналістичний рух у Бельгії тепер сильно зросте.

(Докінчення із 4. стор.).

взаємин і за дальший розвиток подій на Далекому Сході.

ПАЛЕСТИНА

— Англійці пацифікують криваво Палестину. При цьому висаджують динамітом у повітря доми тих арабських націоналістів, яких зловлять із зброєю у руках. Та не зважаючи на це арабський націоналістичний рух прибирає на силі із кожним днем і кожною хвилиною. У звязку з тим багатьох англійських політиків призадумується поважно над тим, — що зробити з жидами? Дехто радить вивозити їх до південної Африки, знову ж французи предкладають жидам острів Мадаґаскар. Але жиди не хочуть їхати на Мадаґаскар. Воліють робити інтернаціональну масонську — „пролетарську“ революцію і жирувати на глупоті різних задурманених отруйними жидівсько-соціялістичними гаслами, „ґоїв“ і „шабесґоїв“.

ПОЛЬЩА

— До Варшави приїздив з офіційною візитою австрійський міністр закорд. справ Ґвідо Шмідт. Ціль його відвидин — „нав'язати і зміцнити тісні культурні взаємини між Польщею і Австрією“. Та наділі Австрії йде про наладнання господарської виміни із Польщею. Вона хоче знайти у Польщі ринок збуту для своїх промислових виробів, передовсім різних сільсько-господарських машин, мануфактури, ґалянтерії і т. п. Австрія знову ж залюбки імпортує польські свині.

ПОРТУҐАЛІЯ

— Між Портуґалією й Анґлією істнує вже понад 100 років „вічний“ союз. В останньому часі цей союз дуже надщербився, головно внаслідок еспанської справи (Портуґалія підтримує ген. Франко). Щоб цей союз знову затіснити та зміцнити, відбуваються в останньому часі портуґальсько-англійські переговори в Лондоні. Англія хоче вислати до Портуґалії свою військову місію для наладнання дружньої співпраці обох союзницьких армій. Переговори в імені Англії веде один із найздібніших англ. дипломатів — амбасадор у Лізбоні — Зельби.

СИРІЯ

— Сирію навістила велика повінь. У бурхливих розлитих хвилях рік згинули тисячі людей.

СССР

— В Хабаровську (Дал. Схід) вистрілом крізь вікно вбили незнані терористи комісаря стрілецького полку — Укладова, б. чекіста. В Івановську, в казармах відділу безпеки вбито ударом прикладу рушниці комісаря відділу Ґрінфельда. Вбивників не зловлено.

ТУРЕЧЧИНА

— Прийшло тут до зміни уряду. На місце Ісмет Іноню новим премієром став Ізмір Дзеляль Байор. Перше засідання нового кабінету відбулося під проводом презид. Ататюрка (Кемаль Паша). Б. прем. І. Іноню уступив теж із становища провідника Народної Партії.

УГОРЩИНА

— Нагороду Нобел'я в медицині одержав ц. р. мадяр Шентджіорджії.

ФРАНЦІЯ

— Внаслідок довготривалих дощів на півдні Франції ріки виступили з берегів. Вода залила великі полоси краю, між ін. теж славну на цілий світ печеру в Люрд із чудотворною статуєю Матері Божої. — Повінь спричинила великі шкоди.

ЧСР

— Національно-меншинне питання у ЧСР із кожним днем загострюється. В останньому часі почався дуже гострий наступ словаків проти чехів. У Братісляві влаштували словацькі студенти бурхливі демонстрації на університеті і на вулицях міста. Вони домагаються словацького університету, а ціла Словаччина автономії для себе. Ту автономію для Словаччини обіцяли колись чехи, а саме тоді, коли творили свій нефортунний зліпок — ЧСР. Обіцяли, а тепер не хочуть дати, ще й намагаються чехізувати Словаччину. Подібно мається теж справа із автономією українського Закарпаття... Чехи радо і багато обіцюють, але не тільки що нічого не хочуть іншим дати, а ще і чуже загарбати раді би! Та це на них скорше чи пізніше жорстоко пімститься.

Нація сильна не має чого боятися ненависти чужинців, але нація слаба не має чого сподіватись їхньої симпатії. Макс Нордо.

саме Мару' тут. Аж сюди, в країну димарів заїхала батьківську усмішку здобувати...

Пани, що в них наймилася Мару' не надто ще недобрі. Бувають гірші. Бувають такі, що навіть ніде вийти не дозволять. Нето до читальні а й на вулицю. А Мару' жити отак тільки за найманою працею було б непосильно.

В читальні, о, там Мару' добре. Там Мару' як у себе дома, як у своїому селі. Кароокий Богдан завжди всміхнений на стрічу їй: Прийшла, Марусе! Добре, що прийшла. Почнемо читання. Увага! Товариство! Ставляю внесок, щоб сьогодні гримке читання вела Мару'. У неї звучний, милий голос.

І нічого не поможе відмагання Мару'.

То в неділю усі читальняники влаштовують прогульку. Не далеко, бо кожний і кожня змучені, а завтра знову гарівна праця. На один із стіжковатих верхів, що такі здаються невисокі з долу.

Звідсіль чудовий вид. — Ти дивися Мару'! Як хороше купається сонце у річці. Всю її золотить...

Сонце? — у твоїх очах теж сонце — хоче казати Мару'. Саме радісне сонце в твоїх очах, Ле'! Хоч цілий ти випарами шибу просяк уже.

Ле' закоханий у Мару' і Мару' це знає і вона теж закохана в Ле'. Хоч вони ще досі не сказали собі цього. Часу не має говорити про таке, бо горожанська війна. Мару' почула раз таку назву частих сутичок із комуністами в містечку, що в ньому живе зараз і цей вислів сподобався їй. Бо й справді, чи не є це правдива війна? Ось і зараз оповідає про якийсь епізод її кароокий Богдан. — То ж було погуляння! Коли б нам ще зо двох, ні, Леську?

— Слухай Ле'.

Зіниці Мару' одразу напружуються — то ледві з життям утекли — звенить їй в ушах. І Ле' там був! Ні, справді може Оле' надто вже одчайдушний у своїй одвазі. Трьох їх на тих вісімнадцять!

— А я сьогодні варту держу...

Мару' спостерігає, як не хочуть зумисне стрінутися чорні з-під нависли брів сторожкі очі Міро' з другими, сірими, дівочими в нього вдивленими.

Гануся вся в своїй зіницях тепер — Сам?

— На наш кут сам — звичайно.

— І бачить Мару' погляди хлопців на Міро' і його винувату усмішку, що кажуть — перемовляються: ой, хло' непотрібно зовсім перед дівчиною виговорився.

— **Ти не підеш! — аж скрикує зневечів'я Гануся й уже, знає Мару', увесь час благатиме вона свойого хлопця то в голос то шепотом: — не йди, Миро'! (Докінчення буде)**

ІЗ НАШИХ МІСТ І СІЛ

* Дня 3. жовтня ц. р. улаштувала кооператива „Любов“ в Яжеві Новім кооперативне свято з нагоди свого десятилітнього існування.

* На Малім Передмістю в Яворові хтось невідомий виконав револьверовий замах на Остапа Кобицю.

* З днем 30. VI. ц. р. було 628 (у першому кварталі було 605) українських ощадностевих кооператив з'єдинених в Р. С. У. К. Ті кооперативи виказали 7.342 тис. ощадностевих вкладок.

* В днях від 31. X. до 2. XI. відбувся у Варшаві з'їзд української уенерівської еміграції.

* В Крем'янці на Волині відкрили зложжя кам'яного вугілля.

* З причини збільшення кількости учеників, українська гімназія у Ржевницях в Чехословаччині перенеслася до Моджан.

* Союз Українських Купців й Українське Технічне Т-во переходять на другий поверх у кам'яниці при вул. Ґродзіцких 1, а Пром-Банк займе ввесь I-ий поверх, тобто 2 великі залі і 3 кімнаті.

* В Торонто (Канада) відбулося свято на пошану українського генерала Володимира Сікевича з нагоди 50-ліття його військової служби.

* Тому, що воєвідство не дало ще досі дозволу на будову Народнього Дому в Сокалі, хоч ще перед кількома місяцями вислано пляни до затвердження — будова станула на мертвій точці.

* Незважаючи на обіцянку адміністраційної влади відкликати заборону імпрез в Сокальщині — ця заборона дальше обов'язує.

* В Ростоках (Косівщина) стверджено випадки черевного тифу. Одна особа померла.

* П. С. К. Рідної Школи в Кам'янці Стр. заснував в тому році 32 дитячих садків. До садків постійно ходило 905 дітей. Відбулося 58 дитячих імпрез.

Існують тільки здобуті й виборені права. Ніяке людське право не повстало без боротьби і кожне знову розпадеться й загине, як тільки за ним не стоятиме жадна воля до боротьби. Навман

УСМІХНИСЯ

„НАХАБА“

Фридрихові Великому передали в час, коли він був дуже занятий, що один хорунжий хоче доконче подати йому якесь прохання і не можна його спекатися.

Король, що любив вояків, погодився нерадо, але під умовиною, що хорунжий скаже тільки два слова.

За хвилину хорунжий станув перед королем, вийняв з кишені грамоту іменовання підпоручником і, ставши „струнко“, заявив:

— Прошу підписати!

Приголомшений король, помовчав хвилину, потому взяв грамоту від хорунжого, змінив у ній слово „підпоручник“ на „капітан“ й, розсміявшися, промовив:

— Люблю трохи й отаких нахаб. Але нехай він (цебто новоіменований капітан) пам'ятає, що оскільки щераз дозволить собі на подібний жарт, то накажу його повісити.

Згаданий старшина виявився потому одним із найкращих і найхоробріших вояків.

ВИСТАВА ЛІКОВО-ПРОМИСЛОВИХ РОСЛИН У ЧИЖИКОВІ

Організаційно-плянтаційний відділ при Філії „Сільського Господаря“ у Львові зорганізував дня 24. м. м. ширший у львівському воєвідстві курс лікково-промислових рослин при Кружку „С. Г.“ в Чижикові. По скінченні курсу дня 31. жовтня відкрили виставу ліково-промислових ростин, що триватиме до 4. листопада.

НОВА СТАНИЦЯ

В Станиславові відчиняє на днях п. Будзиновський галянтерійну крамницю, головно з селянською галянтерією.

Робітниче питання в світлі двох енциклік

(Продовження)

Держава має обов'язок встрявати там, де є загрожений інтерес, добро загалу, або одиниці. Коли штрайк робітників загрожує публичній безпеці, або коли працедавці обтяжують робітників надмірною працею, тоді державна влада має обов'язок вмішуватися. Вона є покликана до оборони всіх тих, яким діється кривда. А найбільш безборонними із усіх є робітники. Тому держава має обов'язок взяти робітників під свою спеціяльну опіку.

Згідно з енциклікою папи Льва XIII. держава повинна: 1. видати відповідне право, яке забезпечувало б власність приватну. Кожний має право посідати те, що здобув чесною працею, і тому не вільно відбирати набутого чесною дорогою надбання. 2. Держава має подбати про те, щоб не було штрайків. Штрайки приносять шкоду не тільки працедавцям та робітникам, але вони здержують розвій торговлі та промислу. Тому конечним є, щоб держава видала такі права, які змогли б усунути причини штрайків, отже йде тут про такі права, які змушували б працедавців давати робітникам достаточну платню, та хоронити їх перед надмірним обтяженням. 3. Також влада державна має дбати про те, щоби робітник в дні святочні відпочивав. 4. Крім цього, мусить бути забезпечене здоровля робітника. Обов'язком держави є видати такі права та зарядження, які хоронили б робітничу верству перед визиском працедавців, які кажуть робітникам працювати без відпочинку, без віддиху та понад сили. 5. Право державне повинно хоронити, охороновати працю жінок та дітей. 6. Держава повинна подбати про те, щоб робітник мав запевнений відпочинок, який є конечно потрібний для відзискання сил. 7. Держава повинна зважати на те, щоб робітник діставав за свою працю таку платню, яка б йому вистачала на удержання. Тільки така платня є справедлива. І хоч би робітник згодився в умові на платню нищу, (не вистарчаючу на удержання), то така умова є несправедливою. Очевидно, що до платні справедливої має право тільки робітник порядний та чесний, зн. такий, який совісно виконує свою працю. 8. Влада державна повинна бідній верстві уможливити набуття якоїсь власности напр. куска землі. Дасть це поважні користі. Через те зникнуть великі різниці між багатими й убогими, та наступить зближення тих двох верств. Ті, що набули щось на власність, будуть видатніше працювати, бо людина на своюму завжди раднїше та краще працює. Крім цього бідні не будуть тоді покидати свойого краю коли в ньому будуть мати щось власного та можливе життя.

Але опіка над працюючою верствою принесе користь тільки тоді, коли держава не буде обтяжувати приватної власности надмірними та неслушними податками.

Оттакий то короткий зміст обов'язків держави супроти робітників.

Та не тільки церква й держава мають працювати над розв'язкою робітничого питання: до цього є обов'язані також працедавці та робітники. Працедавці та робітники повинні думати над тим, як зменшити недолю робітничої верстви. Велику користь можуть тут принести інституції взаємної помочі, такі, як напр. кооперативи, каси позичкові, каси посмертні, захисти і т. д. Одначе найважнішою річчю є закладати робітничі товариства. Вже в середневіччу виявилося, як корисними є організації ремісничі, а саме цехи. Що-правда нині обставини змінилися, одначе робітничі фахові товариства є й тепер не менш потрібні. Треба їх тільки достосувати до потреб, вимог часу.

Сама природа схилює людину до того, щоб вона лучилася в товариства, об'єднувалася в союзи. Бо людина сама є слаба, а в злуці з іншими може зробити багато більше. Держава не має права забороняти людям закладати товариства, лучитися в союзи, бо сама природа позваляє на це. Держава може це робити тільки тоді, коли такі товариства противилися б моралі та загальному добру. Коли ж людина має право закладати товариства взагалі, то тоді мають також право існувати товариства релігійні та монаші. В сучасних нам умовинах мусять також існувати католицькі товариства робітничі, які між іншим повинні притягнути до себе тих католиків, які далися втягнути до організацій, яких ідеологія є суперечна з засадами католицької віри.

На повне признання заслугують прізвища тих багатьох католицьких діячів, які чимало добра зробили для справи робітничої та для розвою робітничих товариств. Держава повинна взяти під опіку ті товариства та не утрудняти їм їх діяльности.

При основуванню католицьких робітничих товариств, треба завжди статут такого товариства пристосувати до даних обставин. Ціллю товариства є „добро членів в обсягу дібр духових, тілесних та матеріяльних“. На першому місці треба поставити удосконалення релігійно-моральне. І власне тим мають вирізнятися католицькі робітничі товариства від усіх інших організацій релігійно байдужих. Крім цього католицькі робітничі організації повинні займатися справами господарськими та професійними. Всім повинна кермувати засада справедливости та розсудности. Товариства повинні ладнати всякі спори між працедавцями та робітниками. Повинні вони також творити фонди, з яких могли б помагати членам на випадок безробіття, хороби чи старости. — (д. б.) О. К.

Ощадність емеритальна — чи цілева — активна?

Проблему цю розв'яжете систематичним складанням дрібних ощадностей в ПРОМ-БАНКУ. (Інформації: Львів, вул. Ґродзіцьких ч. 1. І. пов.).

Через масову ощадність до сили

„Щадячи, не думаймо про „чорну годину“; думаймо про те ясне завтра, в якім зможемо заощадженими грішми творити нове життя“ — слова, що їх читаємо в однодневці Пром-банку, присвяченій ідеї ощадности. І ще: „Завтра не буде в нас безробітних, як сьогодні зуміє суспільність і самі безробітні зібрати нові капітали“. А далі: „Сто щадників по 100 зл. можуть створити одну фабрику“.

Не зарискуємо твердження, коли скажемо, що справа ощадности в нас входить чи ввійшла на нові, скажемо суспільницькі тори, бо вище наведені слова, це слова нові, що новим змістом наливають цю ідею, ідею, що як засіб двигнути нашу націю з економічного недорозвитку, має незвичайну вагу.

Нікуди бо правди діти, на ідею ощадности так мало в нас досі поширену, мали, ба ще й мають доволі скривлений погляд.

Звичайно бувало так, що в кого збувало трохи гроша, відносив ті гроші до „шпаркаси“ про „чорну годину“. І на цьому кінчалась чинність „щадника“. Що якийсь час відносив цю пришпаровану квоту і ждав „чорної години“. Є це т. зв. ощадність емеритальна, пасивна, а з пункту активного становища до життя, де людина має бути діючим підметом — безцілева.

Вказуючи проте на ідею ощадности, як на засіб великої позитивної ваги в нашому ставанні, відкриваючи світлі перспективи нашого майбутнього, пов'язуючи її з цілістю національного життя — вона, ця справа ощадности, налита в той спосіб суспільним змістом, притягає до себе широкі круги громадянства. Самих ощадників ставить в ряди активних будівничих кращого завтра; з ощадности робить не якусь там пасивну функцію відкладати на чорну годину, а навпаки певну господарську чинність тобто „розумною поведінкою, продуманим діланням — заспокоїти свої потреби меншим накладом праці, енергії, гроша — і то заспокоїти скорше, вигідніше, здоровіше та культурніше“.

І ще один позитивний момент приносить ощадність. Вона бо крім матеріяльних користей, які випливають для щадника із заощаджених грошей, привчає цього останнього йти до раз обраної мети, відштовхуючи покуси, які стрічатиме на дорозі до тієї мети.

Хай же це ясне завтра, хай це нове життя заполонить усіх без виїмку, селянина, робітника, інтелігента. Хай через дрібну ощадність усі будуть співтворцями цього завтра, бо „ощадність це вислів журби за новий розвій грядучих поколінь. Ощадність це свідоцтво моральної снаги й тугости“.

Нагорода приходить і повинна прийти звідти, звідки ми ніколи й не сподіваємось: від нас самих. Клемансо.

З українського життя

Архієрейська Служба Божа в храмі св. Юра.

В понеділок 1. листопада, в катедральному храмі св. Юра, відправив Преосв. Кир Никита архієрейську Службу Божу в сослуженні численного духовенства. Глибоку змістом, гарну проповідь виголосив о. др. Гриньох. В часі Служби Божої співав дуже гарно мішаний катедральний хор під орудою дир. І. Охримовича. На Службі Божій був присутній Високопреосв. Митрополит Андрей. Почесні місця в церкві заняли б. члени З. У. Н. Р., У. Г. А., представники українських центральних установ, делегати львівських установ і преси та величезна маса народу, що не вміщаючись в храмі виповнила храмове подвір'я. Першолистопадове Богослуження полишило в присутніх глибоке враження.

Святочні сходини в студ. домівці

Після архієрейського Богослуження зібралася українська студентська молодь в своїй домівці при вул. Міцкевика 11. Відчитано пам'ятку-відозву з часу 1. листопада. Відспіванням національного гимну закінчено ці сходини.

Перший листопад в Т-ві „Сила“

Українське робітництво при Т-ві „Сила“ у Львові врочисто відсвяткувало Річницю Листопаду. Дня 31. Х. взяло масову участь в поминальному богослуженні по українських воїнах в Преображенській церкві. Після того члени „Сили“ зібралися в своїй домівці, де відбулася Святочна Академія. Академія розпочалась виступом хору Т-ва, що відспівав: „Ми йдемо в бій“. Згерги др. М. Коновалець виголосив реферат спогад про 1ший Листопад. Дальше слідувала деклямація: „Прийшов приказ“, мужеська рецитація „Марсиліянка“, виступ хору „Хлопці алярм“, „Нема в світі“. Академію закінчено відспіванням національного гимну..

В читальні на Городецькім

Свято 1. листопада відсвяткувала читальня „Просвіта“ на Городецькім в неділю 31. м. м. Вступне слово виголосив п. С. Арсенич. Далі слідували хорові продукції, деклямації та сценічна картина мати.

В читальні на Личакові

Українське громадянство Личакова зійшлось в чит. „Просвіта“ при вул. Круп'ярській, в понеділок 1. ц. м. по торжественнім Богослуженні в церкві св. Павла й Петра, щоб вшанувати річницю 1. листопада. Вступне слово виголосив п. Гайвас. Співав хор, слідували деклямації і відспіванням національного гимну закінчено свято.

В Калуші

Громадянство Калуша обходило Листопадову Річницю панахидою по Поляглих вечером, в неділю дня 31. м. м. В понеділок 1. ц. м. відправилось торжественне Богослуження в намірені українського народу. Опісля заходом Т-ва „Сокіл“ і Філії Т-ва „Відродження“ відбулася Святочна Академія.

Поминальне Богослуження за душу бл. п. Евгена Олесницького

Заходами Товариства „Сільський Господар“ відправлено заупокійне Богослуження за душу визначного громадянина, відданого працівника на господарському й політичному полі, перед війною, адвоката д-р Евгена Олесницького. Покійний помер в часі світової війни 26. Х. 1917. р.

Вдруге перед судом присяглих

Дня 29. Х. ц. р. станув другий раз перед лавою присяглих 21-літній М. Іващишин з Мальчич (Городенщина). Акт обвинувачення каже, що в березні ц. р. учителька Марія Шмідт відібрала в школі в Мальчичах у 12-літнього І. Сокола картку з піснею про Біласа й Данилишина. У слідстві виявилось, що цю пісню дістав І. Сокіл від братанка підсудного. Дня 29. IX. відбулася розправа проти М. Іващишина, на якій лава присяглих його увільнила. Одначе трибунал з'асистував вердикт присяглих. Дня 29. Х. засуджено М. Іващишина на 2 і пів р. в'язниці.

Ще про просвітянський з'їзд в Ужгороді

Величавий, маніфестаційний здвиг закарпатських українців в Ужгороді не дає спокою тамошнім мамутам-москвофілам, бо от їхній часопис „Нашь Путь“ пише, що просвітянський з'їзд вилився в протидержавну деомнстрацію проти законів ЧСР. А то тому, що закарпатські українці протестували проти московських підручників в школах.

Події в Томашівцях

В селі Томашівцях (Калущина) Ева Щур поставила великий дубовий хрест на куснику свойого поля. Хрест цей мав посвятити польський священик. Довідавшись про це, українське населення пішло з церковною процесією на посвячення хреста. Цьому спротивилась Ева Щур і посвячення не відбулось. В ночі кількох українських хлопців мали хрест викопати та закопали новий хрест з українським написом. Поляки не хотіли зрезигнувати із свого і тому внаслідок подій поліція арештувала багатьох українців.

Новий часопис

З днем 25. жовтня ц. р. появився в Коломиї політичний, громадський двотижневик „Дніпро“. Видає його В-во „Веселка“. За редакцію відповідає Волод. Шоканюк. Як виходить із змісту новий часопис видають еміґранти-уенерівці.

Припинення в діяльности

Повітовий староста в Бучачі припинив у діяльності „Луги“ в Медведівцях, Пиляві й Новоставцях. У мотивах подано, що згадані „Луги“ ширили національну зненавість.

Убили комуніста

Недавно в дрогобицькому лісі знайшли трупа невідомого мущини. При секції виявилось, що згинув він від куль. Водночас слідство устійнило, що вбитий це 20-літній Манес Крон, знаний комуніст, що вийшов недавно з золочівської в'язниці.

Заборонили

Повітовий староста прислав письмо до Філії „Сільського Господаря“ в Добромилі, яким домагається звільнити зараз агронома Філії п. Ст. Каратницького, загрожуючи санкціями, якщоб він дальше лишився. Також в Хирові поліція придержала п. Ольгу Скибу пропаґандистку РСУК, забороняючи вести дальше працю над кооперативним освідомленням жіноцтва.

Нові політичні процеси

В Золочеві з початком лютого наступного року відбудеться великий політичний процес проти 50 молодих селянських хлопців з радехівського повіту, яким закидують акцію проти польських колоністів та приналежність до ОУН. З огляду на велику кількість підсудних, їх розбили на дві групи; одну судитимуть з початком лютого, другу з кінцем лютого й початком березня.

Правдоподібно в березні наступного року відбудеться в Тернополі розправа проти Василя Охримовича із Дичкова, абітурієнта Мал. Семінарії і товаришів арештованих з початком серпня. Між арештованими є кілька молодих дівчат. Акт обвинувачення є виготовлений проти 23 осіб, з того 8 відповідає з вільної стопи.

Розв'язали Філію „С. Г.“ в Луцьку

Луцьке староство вислало до Філії „С. Г.“ в Луцьку письмо, яким припинило в діяльності згадану Філію, з огляду на публичну безпеку.

Польська преса про Закарпаття

В катовицькій „Польонії“ в кореспонденції з Праги читаємо між іншим таке: „Хто знав Закарпаття в 1918 р., сьогодні не пізнав би його. Можливості господарського розвитку того краю великі, як в ділянці хліборобській, так промисловій, але передумова того розвитку —моральне відродження цього народу віками гнобленого, піднесення його під культурним оглядом, а передовсім господарським. На це необхідні інвестиції, бо цей край не має капіталу. Достарчає їх держава. Культурний рівень закарпатських українців піднісся незвичайно“.

Закрили

Повітове староство в Бродах закрило читальню „Просвіта“ в Білявцях, тому, що будьтоби деякі видилові провадили нелегальну діяльність.

Демолюють читальні.

В понеділок 25. жовтня нічцю ц. р кільканадцять польських хлопців з Підгайчиків ввійшло до сусіднього села Залав'е (Теребовельщина). Прийшли на місце, де будується читальня „Просвіта“, та стали на команду її валити. По кількох хвилинах недокінчена читальняна будівля представляла образ повної руїни. Все це бачив вартівник с. Залав'є Гринько Летняк, що пізнав двох з напасників.

Ревізії й арештування

Дня 28. ц. м. поліція перевела ревізію в помешканні Р. Паламарчука, заприсяженого землеміра в Городку Яг. Не знайшли нічого. Забрали приватне листування.

В ночі з 29. на 30. жовтня переведено ревізії й придержано д-р Павла Таращука, Дмитра Клячківського й Михайла Даниленка із Збаража.

Пошукуємо підприємчивого управителя до самостійного ведення склепу з паперово - галянтерійної бранжі. Вимагана кавція 3.000 зол. Зголошення слати до адміністрації під „Підприємство“.

Нам пишуть

ІЗ ВАРШАВИ

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА

На початку шкільнго року варто глянути взад — зробити підсумки зробленого. На цьому місці хочемо подати звіт з діяльности варшавської У. С Г. за III. триместр 1936/37. ак. року.

Весняний триместр — це найтяжчий час для праці серед студентства: кінець року, іспити — кожен занятий своїм. Одначе Управа У. С. Г. подбала про те, щоб діяльність її не ослабла в жадній ділянці.

„Викладово-Видавнича Секція“, що провадить культурно - освітню роботу влаштувала нормально реферати і святкування. 24. цвітня Б. Монкевич в цікавому нарисі „Запорожці на Лівобережжі 1918“ подав одну сторінку з кривавої боротьби на українсько - московському кордоні, якої сам був учасником. Взв'язку з 20-ми роковинами української революції 1917. р. тов. Штуль Олег виголосив 8. травня реферат — „Далекий шум“ — жива дискусія після нього займалась справою ментальности маси і проводу тієї бурхливої доби. Перед виїздом на вакації актуальним був реферат тов. Б. Вітошинського (15. V.) „Пропаганда, як засіб боротьби з комунізмом“, в якому подано кілька практичних і методологічних вказівок. Дня 22. травня влаштовано „Свято українського моря“. Настроєве вступне слово виголосив тов. М. Коваль, річевий реферат про значення моря в національному й державному житті України — тов. Л. Пеленський. Крім того деклямували морські поезії тов. А. Войтовичівна і П. Хомяк. Вечір 29. травня ц. р. присвячено протиалькогольній і протинікотинній пропаганді. Референтами були тов. Ю. Павлишин і М. Пинило.

Дня 5. червня мр. І. Коровицький виголосив реферат „У безкрай життя“, в якому виказував вбогість матеріястичного світогляду. Цикль рефератів академічного 1936/37. року закінчив блискучий реферат п .Олени Пеліги: „Через радість до сили“ виголошений 12. червня (І. Коровицький: „У безкрай життя“ і О. Штуль: „Далекий шум“ друков. в кн. VII—VIII. „Вістника“ 1937; Олена Теліга: „Через радість до сили“ в кн. IX. „Вістника“ 1937.). В цьому ж триместрі вибрано нову Управу Викл. Вид. Секції в складі: Л. Пеленський, О. Вітошинський і М. Лісовська.

Дуже добре працювала „Допомогова секція“, хоч повстала в перших місяцях 1937. р., білянс її на кінець червня ц. р. був: прихід 324.43, розхід: 288.15 зл. Розхід — це позички незаможньому студентству. Крім того Доп. Секція уділила 450 безплатних обідів і підшукувала різні заняття для потрібуючих товаришів.

На кінець кілька цифрових даних Скарбника У. С. Г. для орієнтації, в яких матеріяльних умовинах працює У. С. Г. у Варшаві. (Справозд. з 1936. календ. року).

Прихід:

Датки громадянства	592.16
Членські вкладки	99.90
Імпрези	1322.42
Зворот позичок	105.—
Разом	2119.48

Розхід:

Позички	361.50
Інвентар	67.80
Льокаль — адміністр.	966.09
Бібліотека	147.85
Канцелярія	157.45
Урядження крамнички	332.32
Разом	2033.11

Цифри ці показують, скільки Управа „дістає“ грошей, а скільки мусить сама „стягнути“. Така ситуація лишилась і в 1937. р. і в таких умовинах починаємо новий академічний 1937/38. р.

Т. Джемс.

Отсим уневажнюю леґітимацію „довуд особісті“, видану дня 17. жовтня 1935. громадським урядом в Ходорові на прізвище: ВОЛОДИМИРА САЛЯК.

Подаємо до відома усім заінтересованим, що п. ВОРОБЛЕВСЬКИЙ ІВАН перестав бути нашим акквізитором. З претенсіями просимо звертатись до В-ВА „УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА“ Львів, вул. Домініканська 11, II пов.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

Михайла Білоуса

виконує всякого рода мужеські одіння з власних і доставлених матеріялів.

— — — Ціни конкуренційні. — — —

ЛЬВІВ, ДОМІНІКАНСЬКА 4 І. пов. тел. 234-56.

В Листопаді — місяці українських інвалідів зберіть жертви від знайомих та вишліть їх на адресу: УКТОДІ, Львів, Потоцького 48.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Андр. Куриляк: Листи передали.

Селянин: Дякуємо за допис, але просимо подати ще підписи двох громадян, які ствердили б подані Вами факти.

Крук: Щиро дякуємо за гарний допис. Надрукуємо його в 44. ч. з деякими тільки поправками.

Бувш. клієнт: Статтейку надрукуємо, просимо тільки подати підписи двох громадян для потвердження поданих у ній фактів.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

III. ЧОРНА ЛИСТА ШКІДНИКІВ „ГОЛОСУ“,

які не зважаючи на упімнення не розчислилися за кольпортажу:

Шило Микола, Надвірна	17.80 зл.
Цап Степан, Ярослав	19.23 „
Воськів Роман, Сприня Самбір	13.50 „
Жмурко Іван, Настасів	22.82 „
Карачко Василь, Тлусте	25.— „
Колінко Володимир, Дрогобич	23.30 „

На цьому місці подаємо до відома, що п. ФЕДИШИН МИКОЛА з Павелча оголошений на II. чорній листі, розчислився в цілості за кольпортажу „Голосу“.

Вп. Заяць, Юлій, Буц. Приходить зворот. Подайте свою нову адресу.

Вп. Симович Мотій, Іс. Довг виносить 7.20 зл.. Кольпортаж висилаємо на подану адресу.

Вп. Карпин Олекса, Ям. Непродані числа просимо звернути.

Вп. Процик Нестор, Кр. Часописі висилаємо. Скорше не висилали, бо Ви не подали адреси. Довг П. К. П. з відчисленням провізії виносить 17.70 зл. без відчисл. 42.85 зл.

Вп. А. Денисенко - Сул., Вл. Належиться до кінця року 2.80 зл.

Вп. Зарічковський Петро, Борест. Передплата заплачена до 15 січня 1938 року.

Вп. Ковтик Андрій, Тор. Гроші одержали. часопис висилаємо. Привіт!

Вп. Карпин Іван, Др. Заплачено до половини лютня 1938 р.

Вп. Штокало Гриць, Біл. До кінця року належиться 1.80 зл.

Вп. Пиндус Ольга, Ст. Належиться 1.60 зл.

Вп. Ковальський Волод., Шпикол. Заплачено до кінця вересня ц. р.

Вп. Лазорик Василь, Кут. Заплачено до 20. лютого 1938 р.

Вп. З. Довг виносить 3.50 зл. Анонс поданого формату коштуватиме 6 зл. одноразово. 4 рази — по 5 зл.

В АДМІНІСТР. „ГОЛОСУ“ ЗЛОЖИЛИ:

На Добродійні цілі:

О. Т. Буськ 1.50 зл., Збірка на весіллі Дроздовського М. і Е. Ванджурівної 7 зл., Збірка на весіллі Олі Клосівної і Андрейка Миколи в Суд. Вишні 7.30 зл., Ґабрилевич Іван, Берестечко з нагоди імʼянин 1 зл., Прогульковці Берестеччини 3.20 зл., Прогульковці Горохівщини 2.40 зл., Кооп. „Загірський Базар“, Загіря 5 зл., Товариші на руки Т. С. у Львові 4.50 зл.

На Допомогу Студенству:

На фестині в Чорнокінцях 5 зл.

Матері-вдові:

Кендзьор Іван, Плавча 1 зл.

На Українських Інвалідів:

Кооп. „Загірський Базар“, Загір'я 5 зл.

Маґас Дмитро, Долпотів 0.50 „

На Пресс-фонд „Голосу“:

Ганущак Василь, Долпотів	1.— зл.
Стадник Іван, Долпотів	0.50 „
Лужний Евстахій, Долпотів	0.50 „

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ Й ПОШИРЮЙТЕ!

„МАЛІ ДРУЗІ“

Журнал для дітвори.
Багато образків у двох колірах.
Дуже цікавий зміст.
Замовляйте: „МАЛІ ДРУЗІ“ Львів, вул. Ґродзіцких ч. 1. III. Розрах. перекази ч. 248. Річна передплата 1.50 зл., піврічна 0.80 зл.

ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Двокольоровий портрет князя ЯРОСЛАВА ОСЬМОМИСЛА
арт. мал. А. Павлося
виданий у пам'ять 750-тих роковин Його Смерти.
Розмір: 31x44 в ціні 85 сот., 47x60 в ціні 2.20 зл.
Замовлення слати:
В-во „УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА“, ЛЬВІВ, Домініканська ч. 11. II пов. Ч. пер. Розр. 166.

Взуття з боксової шкіри
української мех. гарбарні
А С Т Р А
в Стрию
є найтриваліше.
Домагайтеся всюди наших виробів.

ГОДИННИКАР П. Карпинець
Львів, Домініканська 7.

ЗАСТУПНИКІВ-кореспондентів у кожному місті пошукує аґенція „Універзум“, Скарбкавська ч .35, I. пов. На кошти кореспонденції долучити значок за 50 сот.

ЗГОЛОШУЙТЕСЯ НА КОЛЬПОРТЕРІВ НАШОГО ВИДАВНИЦТВА.

Вичерпані в короткому часі наклади поодиноких книжок — це свідоцтво їхньої вартости.

Можна ще замовляти:

1. СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ, 2. РАСА ДЖЕНТЕЛЬМЕНІВ, 3. КОМУНА І НАР. ФРОНТ — всі в ціні по 20 гр., 4. МОЛОДА ІТАЛІЯ — ціна 50 гр., 5. ІДЕОЛОГІЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ, ціна 1 зл. (з пер. зл. 1.20) і найновішу „Ф А Ш И З М“ — ц. 20 гр.

Поодинокі примірники висилається тільки за попереднім надісланням грошей. Кольпортерам 20 процент рабату.

Замовлення слати на адресу:
В-ВО „ПРОМІНІ“ ЛЬВІВ, Л. САПЄГИ 23, II. пов.

Гроші розр. пер. на повищу адресу ч. карт. 50.

Модерні українські

РАДІОПРИЙМАЧІ „Е-СОМР“

для вибагливих слухачів
на сезон 1938 — вже появилися
і є до набуття у фірмі:

„Е-СОМР“

ЛЬВІВ, ул. СИКСТУСЬКА ч. 29. Проспекти і цінники даром.

Одинока українська кооп. фабрика

„Суспільний Промисл“

Львів 24, вул. Жовківська 188 тел. 242-97
виробляє:

ЦИКОРІЮ „ЛУНА“ СОЛОДОВУ КАВУ „ЛУНА“
І ПІДМІНКУ КАВИ „ПРАЖІНЬ“

Здорові! Пожиані! Смачні!

ШТУЧНІ ПОГНОЇ, НАСІННЯ,
СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКІ МАШИНИ
й усе потрібне у сільському господарстві
купите дешево і добре тільки

в ЦЕНТРОСОЮЗІ

Цу корки й помадки
шоколяди, солодке печиво і морозиво
всюди і завжди купує й домагається кожен Українець й Українка тільки
ВИРОБУ ОДИНОКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ФАБРИКИ

„ФОРТУНА НОВА“

ЛЬВІВ, КОРДЕЦЬКОГО 23.

Не страшна, ні холодна осінь, ні люта зима! бо крамниця

БОГДАНА СТАРУХА

В СТАНИСЛАВОВІ — РАТУШ

спровадила велику скількість найкращих осінних і зимових річей на:

Трикоти	убрання	куртки
светери	постіль	ковдри
плащі	коци	білля

й усе, що тільки кому потрібне.

Спішіть усі до своєї крамниці. Від кожного закупу йде процент на Рідну Школу.

Українські Видавництва
ДРУКУЮТЬ
свої видання на папері
З одинокого українського
СКЛАДУ ПАПЕРУ

„ТО-П“

В кооперативах, складах Народної Торговлі, крамницях Маслосоюза й українських індивідуальних купців
ПАКУЮТЬ
тільки в торбинках
з одинокої української
МЕХАНІЧНОЇ ФАБРИКИ
паперового опакування

М. АТАМАНЮК І С. МУРИН
Львів, вул. Городецька ч. 36. Тел. 283-67.

В черевиках не чищених пастою

„ЕЛЕҐАНТ“

далеко не зайдеш

Видає БОГДАН КРАВЦІВ. — Редагує Колегія. — За редакцію відповідає БОГДАН ЛОТОЦЬКИЙ. — Урядові години Редакції: від 10—13. Адміністрації від 8—15.
Друкарня Наукового Т-ва імени Шевченка у Львові, Чарнецького 26.